

vestment]. <https://gtmarket.ru/research/foreign-direct-investment-index/info>

"Spisok stran po velichine valovogo vnutrennego produkta, rasschitanogo po paritetu pokupatelnoy sposobnosti (VVP po PPS)" [List of countries by gross domestic product, calculated at purchasing power parity (PPP GDP)]. [https://ru.wikipedia.org/wiki/Список_стран_по_ВВП_\(ППС\)](https://ru.wikipedia.org/wiki/Список_стран_по_ВВП_(ППС))

Salikhova, O. B. *Vysokotekhnologichni vyrobnytstva: vid metodolohii otsinky do pidnesennia v Ukraini* [High-tech productions: from valuation methodology to uplift in Ukraine]. Kyiv, 2013.

"The Global Competitiveness Report 2018". <http://reports.weforum.org/global-competitiveness-report-2018>

"The Legatum Prosperity Index". <https://nonews.co/directory/lists/countries/legatum-prosperity-index>

"Ukraina u tsyfrakh 2018. Statystychnyi zbirnyk" [Ukraine in numbers 2018. Statistical compilation]. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy. <http://www.ukrstat.gov.ua>

Usherenko, S. V. "Instytutsionalne zabezpechennia innovatsiinoho rozvytku pidpriemnytstva" [Institutional support of innovative entrepreneurship development]. *Korporatyvni finansy: problemy ta perspektyvy innovatsiinoho rozvytku*. Kyiv: KNEU, 2017. 348-353.

УДК 338.001.36

JEL: L91; O32

ЕКОНОМІЧНО-ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МЕХАНІЗМ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ МОРСЬКИХ ПОРТІВ

©2019 АЛЯБ'ЄВА О. М.

УДК 338.001.36

JEL: L91; O32

Аляб'єва О. М. Економічно-організаційний механізм інноваційного розвитку морських портів

Прийняття обґрунтованих стратегічних рішень щодо інноваційного розвитку підприємств вимагає застосування найбільш ефективних методичних підходів до оцінювання його інноваційного потенціалу та формування механізму інноваційного розвитку підприємства. З метою визначення оптимальної стратегії інноваційного розвитку морських портів у статті запропоновано економічно-організаційний механізм, наведений у вигляді точної логіко-структурної схеми. Поряд зі встановленням об'єкта та суб'єкта інноваційної діяльності, цілей і завдань запропонований механізм включає принципи, функції, форми, методичні підходи до оцінки інноваційного розвитку, критерії ефективності, напрямки, показники, інтегральну оцінку та шляхи реалізації. Формування організаційно-економічного механізму інноваційної діяльності морських портів було здійснено на основі науково-методичного підходу, відповідно до якого діагностика стану розвитку морського порту відбувається поетапно з урахуванням ресурсного та кадрового потенціалу, інвестиційної привабливості підприємства, можливих ризиків, і включає комплексну систему оцінки інноваційного розвитку підприємств морської галузі. Даний підхід дозволяє поряд зі встановленням оцінки інноваційного розвитку компанії за визначеними показниками забезпечити прийняття оптимальних рішень щодо напрямів інвестиційної ефективності інновацій. Своєю чергою, стратегічне управління інноваційним розвитком забезпечує економічну прибутковість морських портів та підвищує конкурентоспроможність морської галузі держави.

Ключові слова: інноваційний розвиток, економічно-організаційний механізм, морський порт, діагностика, ефективність.

DOI:

Рис.: 1. **Бібл.:** 15.

Аляб'єва Ольга Миколаївна – аспірантка, Державний університет інфраструктури та технологій (вул. Кирилівська, 9, Київ, 04071, Україна)

E-mail: 0977080001@ukr.net

УДК 338.001.36

JEL: L91; O32

Алябьева О. Н. Экономико-организационный механизм инновационного развития морских портов

Принятие обоснованных стратегических решений относительно инновационного развития предприятий требует применения наиболее эффективных методических подходов к оцениванию его инновационного потенциала и формированию механизма инновационного развития предприятия. С целью определения оптимальной стратегии инновационного развития морских портов в статье предложен экономико-организационный механизм, представленный в виде точной логико-структурной схемы. Наряду с установлением объекта и субъекта инновационной деятельности, целей и заданий предложенный механизм включает принципы, функции, формы, методические подходы к оценке инновационного развития, критерии эффективности, направления, показатели, интегральную оценку и пути реализации. Формирование организационно-экономического механизма инновационной деятельности морских портов было осуществлено на основе научно-методического подхода, в соответствии с которым диагностика состояния развития морского порта происходит поэтапно с учетом ресурсного и кадрового потенциала, инвестиционной привлекательности предприятия, возможных рисков, и включает комплексную систему оценки инновационного развития предприятий морской отрасли. Данный подход позволяет, наряду с установлением оценки инновационного развития компании по определенным показателям, обеспечить принятие оптимальных решений относительно направлений инвестиционной эффективности инноваций. В свою очередь, стратегическое управление инновационным развитием обеспечивает

UDC 338.001.36

JEL: L91; O32

Alyabieva O. M. The Economic-Organizational Mechanism for Innovative Development of Seaports

Making informed strategic decisions about innovative development of enterprise requires application of the most effective methodical approaches to assessing its innovation potential and forming a mechanism for innovative development of enterprise. In order to define the optimal strategy for innovative development of seaports, the article proposes an economic-organizational mechanism presented in the form of a precise logical and structural scheme. In addition to determining the object and subject of innovation activity, goals and tasks, the proposed mechanism includes principles, functions, forms, methodical approaches to evaluation of innovative development, efficiency criteria, directions, indicators, integral assessment and implementation paths. The formation of the organizational-economic mechanism for innovative development of seaports is carried out on the basis of a scientific-methodical approach, according to which the diagnosis of the status of development of seaport takes place stage-wise, taking into account both the resource and the personnel potentials, investment attractiveness of enterprise, possible risks, and includes a comprehensive system for assessing the innovative development of the maritime industry. This approach allows, along with setting an assessment of the company's innovative development in accordance with certain indicators, to ensure the optimal decisions on the direction of the investment efficiency of innovation. In turn, strategic management of innovative

ет экономическую прибыльность морских портов и повышает конкурентоспособность морской отрасли государства.

Ключевые слова: инновационное развитие, экономико-организационный механизм, морской порт, диагностика.

Рис.: 1. **Библ.:** 15.

Алябьева Ольга Николаевна – аспирантка, Государственный университет инфраструктуры и технологий (ул. Кирилловская, 9, Киев, 04071, Украина)

E-mail: 0977080001@ukr.net

development ensures the economic profitability of seaports and increases the competitiveness of the State's maritime industry.

Keywords: innovative development, economic-organizational mechanism, seaport, diagnostics.

Fig.: 1. **Bibl.:** 15.

Alyabieva Olga M. – Postgraduate Student, State University of Infrastructure and Technology (9 Kyrylivska Str., Kyiv, 04071, Ukraine)

E-mail: 0977080001@ukr.net

Сучасний стан розвитку залізничного, авіаційного, автомобільного транспорту та дорожнього господарства України характеризується уповільненням структурних реформ, недостатнім державним фінансуванням, відсутністю довгострокових інвестиційних проектів, невідповідністю стану виробничо-технічної бази й технологічного рівня організації перевезень зростаючим потребам суспільства та європейським стандартам якості надання транспортних послуг [5; 6]. Аналогічні проблеми простежуються й у секторі водного транспорту.

Незважаючи на сприятливе географічне положення України, вигідне розташування морських портів для забезпечення транзитних вантажопотоків та наявність широкорозвиненої системи інфраструктури сучасного водного транспорту [4; 10], у теперішній час стан якісних технічних характеристик морських і річкових портів України є критичним. Наряду з тим, що зношеність основних технічних засобів суднобудівних і судноремонтних підприємств України сягає понад 90%, лише близько 10% з них залучені до діяльності щодо впровадження провідних промислових технологій [9; 11].

Отже, інноваційна діяльність підприємств потребує визначення очікуваного ефекту від впровадження та реалізації напрямку інноваційного розвитку, спрямованого на вдосконалення роботи підприємств водного транспорту та дослідження механізму, який забезпечує перетворення інноваційної діяльності в реальний економічний процес [2].

Мета статті – уточнити поняття та розробити економічно-організаційний механізм інноваційного розвитку морських портів.

Прийняття обґрунтованих стратегічних рішень щодо інноваційного розвитку підприємств вимагає застосування найбільш ефективних методичних підходів щодо оцінювання його інноваційного потенціалу та формування механізму інноваційного розвитку підприємства [12; 15].

Розвиток інноваційних процесів у діяльності підприємства обумовлюють економічні, технологічні, політико-правові, організаційно-управлінські, соціально-психологічні та культурні чинники. Він також залежить від низки зовнішніх і внутрішніх факторів, а результативність формування та використання інноваційного потенціалу підприємств, своє чергою, обумовлена дієвістю механізмів управління інноваційним розвитком економічної системи [13].

Питання формування механізму інноваційного розвитку підприємств привертають значну увагу наукової спільноти та викликають широкий резонанс у фаховій літературі. Дану проблематику досліджували М. Є. Рогоза, К. Ю. Вергал, К. К. Бойко, А. В. Толстова, О. Г. Череп та ін. На виключну роль інновацій у розвитку сучасних підприємств водного транспорту вказують Т. О. Войченко, М. В. Волосюк, Д. О. Косенко, Н. В. Кудрицька. Зі свого боку, ґрунтовне дослідження щодо стратегічного управління інноваційного розвитку морських портів здійснено М. М. Мальцевим [11], де автором запропоновано організаційно-економічний механізм, що забезпечує вдосконалення функцій, пов'язаних з державною інноваційно-інвестиційною політикою в транспортно-дорожньому комплексі.

Утім, попри значну кількість наукових праць, у яких підіймаються проблеми ефективного управління підприємством, та з огляду на ключову роль морських портів у здійсненні зовнішньоторговельної діяльності, питання формування ефективного механізму інноваційного розвитку морських портів потребує подальших досліджень у даному напрямку.

У розробці механізму інноваційного розвитку морських портів передувало вивчення й аналіз поняття механізму інноваційного розвитку підприємства.

Так, під механізмом інноваційного розвитку промислового підприємства А. В. Толстова та Х. В. Огненна [14] розуміють сукупність взаємопов'язаних елементів, що регулюють здійснення цілеспрямованих перетворень інноваційного характеру в різних напрямках його діяльності, результатом якого є досягнення очікуваного рівня інноваційного розвитку.

Стосовно реалізації інноваційного розвитку підприємства, існує думка щодо необхідності впровадження механізму стратегічного інноваційного розвитку, який би забезпечив ефективне поєднання стратегічних завдань розвитку підприємства з інноваційними процесами на засадах системності та комплексності [13].

Вивчаючи пропозиції О. Г. Черепи [15] щодо системного підходу до формування механізму інноваційного розвитку підприємства, виявлено, що, на думку автора, яку ми поділяємо, результатом застосування механізму, який забезпечує інноваційний розвиток підприємств, є досягнення підприємством

відповідного рівня інноваційного розвитку, що створює конкурентні переваги при здійсненні економічної діяльності.

Розглядаючи роль сучасних інновацій у розвитку підприємств українського водного транспорту, Д. О. Косенко [9] свідчить, що виконання заходів якісного розвитку та реформування транспортних підгалузей має на меті здійснення прогресивних міжгалузевих структурних зрушень й ефективних перетворень у перевізному процесі.

Зустрічаються свідчення про те, що комплексний інноваційний механізм розвитку підприємства повинен включати такі елементи та інструменти, як організація інноваційної діяльності, розробка та впровадження інновацій, фінансування та стимулювання інноваційної діяльності, технологічний трансфер, а також інтелектуальна власність [5; 7].

У процесі дослідження нами було вивчено складові механізми інноваційного розвитку, серед яких *організаційний*, що має на меті стимулювання появи інновацій; економічний, який передбачає забезпечення процесу комерціалізації інновацій та їхній подальший розвиток; *фінансовий*, покликаний створити умови для фінансування інноваційної діяльності, та *мотиваційний механізми*, що створює передумови для формування спонукальних факторів інноваційного розвитку [15].

У світлі нашого дослідження організаційний та економічний механізми розглядалися нами як єдиний економічно-організаційний механізм, який утворює систему стратегічного управління за функціональними напрямками інноваційного розвитку підприємства [15].

Узагальнення даних літературних джерел [2; 5; 10] дозволило нам дійти висновку, що економічно-організаційним механізмом інноваційного розвитку морських портів є комплексна система функціональних зв'язків між об'єктами, суб'єктами, підходами, принципами, функціями та іншими складовими інноваційної діяльності, що забезпечує реалізацію конкурентних переваг морської галузі України на світовій арені та сприяє підвищенню темпів їх розвитку й зростанню якості та обсягу експорту транспортних послуг.

Під час дослідження було розроблено економічно-організаційний механізм інноваційного розвитку морських портів (рис. 1).

Мета інноваційного розвитку підприємства полягає в забезпеченні підвищення ефективності морських портів та реалізації конкурентних переваг морської портової галузі України, а з-поміж першочергових завдань – активізація інноваційної активності суб'єктів морегосподарського комплексу.

Реалізація економічно-організаційного механізму, що забезпечує інноваційний розвиток морського порту, передбачає здійснення таких етапів:

- ✦ визначення суб'єктів і об'єктів, принципів, методичних підходів, функцій і методів інноваційного розвитку та взаємозв'язків між ними;
- ✦ діагностика фактичного стану підприємства;
- ✦ моніторинг внутрішніх і зовнішніх факторів впливу;
- ✦ розробка критеріїв інноваційного розвитку;
- ✦ виявлення системи показників, що характеризують інноваційний розвиток;
- ✦ встановлення напрямів і шляхів удосконалення розвитку підприємства та вибір стратегії інноваційної діяльності;
- ✦ визначення оптимального варіанта інноваційного розвитку на основі комплексної оцінки інноваційного розвитку підприємства;
- ✦ встановлення ефективності інноваційної діяльності;
- ✦ своєчасна трансформація організаційно-економічного механізму розвитку підприємства відповідно до результатів діагностики.

Звідси функції, які виконує запропонований механізм, – це організація, планування, моніторинг, оцінювання.

Ефективність формування механізму інноваційного розвитку підприємства визначається принципами, на яких він базується [7; 11; 14]. При розробці механізму інноваційного розвитку підприємства автором запропоновано керуватися принципами актуалізації (відповідності), лабільності, збалансованості, прискорення, безперервності, адаптивності, економічної ефективності тощо.

З точки зору М. М. Мальцева [11], необхідними передумовами стратегічного розвитку морського транспорту є формування механізму інноваційної діяльності підприємства на основі принципів: системності, цілісності, адаптованості, адаптивності й рівноваги. На нашу думку, принципи, покладені в основу побудови механізму інноваційного розвитку підприємства, повною мірою визначають економічно-організаційний механізм інноваційного розвитку морських портів. Узагальнюючи дані літературних джерел, а також власні доробки, при побудові економічно-організаційного механізму інноваційного розвитку морських портів ми спиралися на такі принципи:

- ✦ *системності*, що має на меті впровадження інновацій на всіх рівнях;
- ✦ *цілісності*, що полягає у взаємозв'язку між компонентами інноваційної діяльності;
- ✦ *адаптованості*, який передбачає оперативну й адекватну відповідь на політичні та макроекономічні виклики;
- ✦ *рівноваги*, відповідно до якого інноваційна діяльність морського порту здійснюється з огляду на фактори внутрішнього і зовнішнього впливу;
- ✦ *економічної ефективності*, що забезпечує фінансову ефективність нововведень.

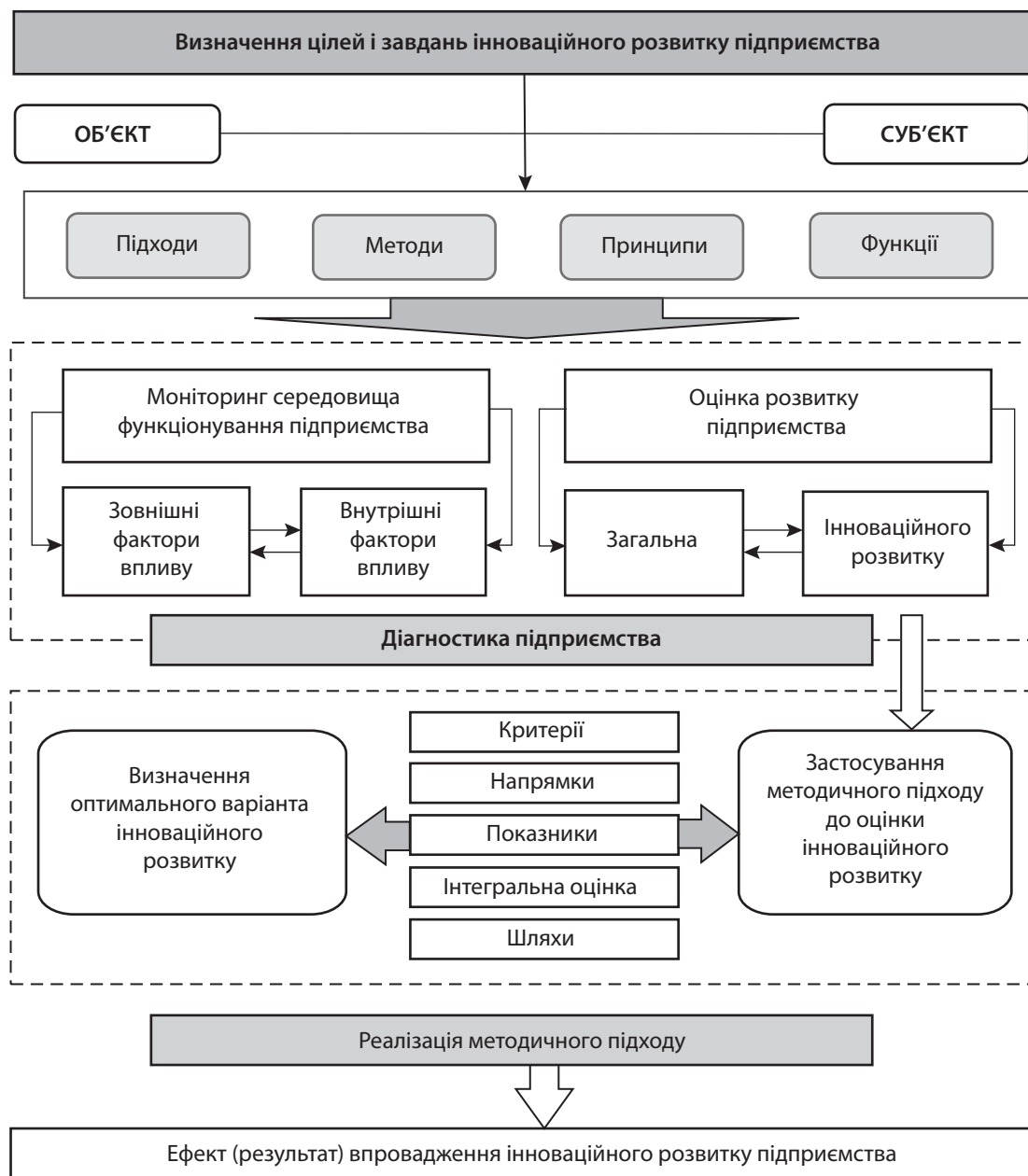

Рис. 1. Економічно-організаційний механізм інноваційного розвитку морських портів

Серед форм змін передусім ми зосередилися на необхідності модернізації, а саме – заміні морально застарілого та фізично зношеного устаткування; підвищенні автоматизації процесів; зниженні енергоспоживання; впровадженні сучасних комп'ютерних технологій на всіх етапах логістичного процесу проходження та оформлення вантажів у портах; а також технічному переозброєнні, яке покликане ліквідувати відставання технічного оснащення українських портів.

З метою забезпечення очікуваного ефекту від впровадження інноваційного розвитку підприємства необхідна комплексна діагностика підприємства, що включає моніторинг середовища його функціонування, а також оцінку розвитку морських портів.

Враховуючи напрацювання фахівців [4; 7; 11], процес формування організаційно-економічного ме-

ханізму інноваційної діяльності морських портів здійснювався на основі науково-методичного підходу, відповідно до якого діагностика стану розвитку морського порту відбувається поетапно з урахуванням ресурсного та кадрового потенціалу, інвестиційної привабливості підприємства, можливих ризиків та включає комплексну систему оцінки інноваційного розвитку підприємств морської галузі. Слід зазначити, що такий підхід дозволяє поряд зі встановленням оцінки інноваційного розвитку компанії за визначеними показниками забезпечити прийняття оптимальних рішень щодо напрямів інвестиційної ефективності інновацій [1]. Своєю чергою, стратегічне управління інноваційним розвитком забезпечує економічну прибутковість морських портів та підвищує конкурентоспроможність морської галузі держави.

З нашої точки зору, запропонований економічно-організаційний механізм створює передумови для ефективного інноваційного розвитку морських портів і відкриває перспективи для вдосконалення морегосподарського комплексу загалом.

ВИСНОВКИ

Наразі діяльність вітчизняної транспортної системи характеризується негативною динамікою, причому спостерігається продовження загострення існуючих проблем. З-поміж головних причин, що призвели до кризового стану транспортної системи України, науковці виділяють відсутність значних довготермінових інвестицій на тлі зношеності технічних ресурсів.

Вирішити існуючі проблеми розвитку транспортної системи, зокрема морегосподарського комплексу, можливо за рахунок упровадження інновацій, що породжує необхідність розробки економічно-організаційного механізму інноваційного розвитку морських портів.

Запропонований економічно-організаційний механізм інноваційного розвитку морських портів дозволить визначити оптимальний варіант інноваційного розвитку підприємства та розрахувати ефект впровадження інноваційної діяльності. При цьому в основу побудови механізму покладено діагностичну систему комплексної оцінки інноваційного розвитку морського порту з метою визначення оптимальної стратегії його розвитку.

Подальше дослідження заплановано спрямувати на вдосконалення запропонованого економічно-організаційного механізму інноваційного розвитку морських портів. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. **Аляб'єва О. М.** Методичний підхід до оцінки інноваційного розвитку морських портів. *Бізнес Інформ*. 2019. № 6. С. 163–168.
2. **Бойко К. К.** Теоретичні основи механізму інноваційного розвитку підприємств регіону. *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2012. № 2. С. 14–18.
3. **Войченко Т.** Напрями інноваційної діяльності у водотранспортній галузі. *Збірник наукових праць ДЕУТ. Серія «Економіка і управління»*. 2015. Вип. 31. С. 139–148.
4. **Волосяк М. В.** Потенціал морегосподарського комплексу – резерв економічного розвитку України. *Збірник наукових праць НУК*. 2014. № 1. С. 17–23.
5. **Гадзевич О., Матвійчук І.** Методика аналізу та оцінки інноваційної діяльності підприємства. *Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. 2017. № 3. С. 100–106.
6. **Данилків Х. П., Горбова Х. В., Побурко О. Я.** Інноваційний розвиток транспортної системи України. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2018. Т. 28. № 4. С. 31–36.
7. **Єфімова С. А., Гринько Т. В.** Методичні підходи до оцінки інноваційного потенціалу підприємства сфери послуг. *Вісник Дніпропетровського університету*. 2015. Вип. 5. С. 30–37.

8. Іщейкін Т. Є. Методичні підходи до оцінки інноваційного розвитку торговельних підприємств. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі*. 2011. № 5. С. 259–267.

9. Косенко Д. О. Роль інновацій у розвитку сучасних підприємств водного транспорту. *Водний транспорт*. 2015. Вип. 2. С. 199–204.

10. Кудрицька Н. В. Інноваційні технології як фактор розвитку морського транспорту України // Міжнародне науково-технічне співробітництво: принципи, механізми, ефективність : збірник праць XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 15–16 березня 2018 р.). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. С. 50.

11. Мальцев М. М. Стратегічне управління інноваційним розвитком морських портів : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04. Маріуполь, 2019. 263 с.

12. П'ятницька Г. Т., Григоренко О. М., Найдюк В. С. Методичні та практичні підходи до оцінювання інноваційного потенціалу малих підприємств ресторанного господарства. *Агросвіт*. 2018. № 4. С. 53–63.

13. Рогоза М. Є., Вергал К. Ю. Стратегічний інноваційний розвиток підприємств: моделі та механізми : монографія. Полтава : РВВ ПУЕТ, 2011. 136 с.

14. Толстова А. В., Огненна Х. В. Теоретичні аспекти формування механізму інноваційного розвитку промислового підприємства. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2015. № 21. С. 106–110.

15. Череп О. Г. Системний характер формування механізму інноваційного розвитку підприємства. *Вісник Запорізького національного університету*. 2019. № 1. С. 43–50.

Рецензент – Ковбачук М. В., кандидат економічних наук, професор, завідувач кафедри теоретичної та прикладної економіки Державного університету інфраструктури та технологій (Київ)

REFERENCES

- Aliabieva, O. M. "Metodychnyi pidkhyd do otsinky innovatsiinoho rozvytku morskyykh portiv" [Methodical approach to the evaluation of innovative development of seaports]. *Biznes Inform*, no. 6 (2019): 163-168.
- Boiko, K. K. "Teoretychni osnovy mekhanizmu innovatsiinoho rozvytku pidpriemstv rehionu" [Theoretical foundations of the mechanism of innovative development of enterprises in the region]. *Visnyk sotsialno-ekonomichnykh doslidzhen*, no. 2 (2012): 14-18.
- Cherep, O. H. "Systemnyi kharakter formuvannia mekhanizmu innovatsiinoho rozvytku pidpriemstva" [Systemic character of formation of mechanism of innovative development of the enterprise]. *Visnyk Zaporizkoho natsionalnoho universytetu*, no. 1 (2019): 43-50.
- Danylkiv, Kh. P., Horbova, Kh. V., and Poburko, O. Ya. "Innovatsiinyi rozvytok transportnoi systemy Ukrainy" [Innovative development of the transport system of Ukraine]. *Naukovyi visnyk NLTU Ukrainy*, vol. 28, no. 4 (2018): 31-36.
- Hadzevych, O., and Matviichuk, I. "Metodyka analizu ta otsinky innovatsiinoi diialnosti pidpriemstva" [Methods of analysis and evaluation of enterprise innovation activity]. *Ekonomichnyi chasopys Skhidnoievropeiskoho natsionalnoho universytetu imeni Lesi Ukrainky*, no. 3 (2017): 100-106.
- Ishcheikin, T. Ye. "Metodychni pidkhody do otsinky innovatsiinoho rozvytku torhovelynykh pidpriemstv" [Methodical approaches to the evaluation of innovative development

of trade enterprises]. *Naukovyi visnyk Poltavskoho universytetu ekonomiky i torhivli*, no. 5 (2011): 259-267.

Kosenko, D. O. "Rol innovatsii u rozvytku suchasnykh pidpriemstv vodnoho transportu" [The role of innovation in the development of modern water transport enterprises]. *Vodnyi transport*, no. 2 (2015): 199-204.

Kudrytska, N. V. "Innovatsiini tekhnologii yak faktor rozvytku morskoho transportu Ukrainy" [Innovative technologies as a factor of development of Ukrainian maritime transport]. *Mizhnarodne naukovo-tekhnicne spivrobitnytstvo: pryntsy, mekhanizmy, efektyvnist*. Kyiv: KPI im. Ihorja Sikorskoho, 2018: 50.

Maltsev, M. M. "Stratehichne upravlinnia innovatsiinykh rozvytkom morskyykh portiv" [Strategic management of innovative development of seaports]: *dys. ... kand. ekon. nauk* : 08.00.04, 2019.

Piatnytska, H. T., Hryhorenko, O. M., and Naidiuk, V. S. "Metodychni ta praktychni pidkhody do otsiniuvannia innovatsiinoho potentsialu malykh pidpriemstv restorannoho hospodarstva" [Methodical and practical approaches to assessing the innovation potential of small restaurant businesses]. *Ahrosvit*, no. 4 (2018): 53-63.

Rohozha, M. Ye., and Verhal, K. Yu. *Stratehichni innovatsiiny rozvytok pidpriemstv: modeli ta mekhanizmy* [Strategic In-

novative Enterprise Development: Models and Mechanisms]. Poltava: RVV PUET, 2011.

Tolstova, A. V., and Ohnenna, Kh. V. "Teoretychni aspekty formuvannia mekhanizmu innovatsiinoho rozvytku promysloвого pidpriemstva" [Theoretical aspects of formation of mechanism of innovative development of industrial enterprise]. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu*, no. 21 (2015): 106-110.

Voichenko, T. "Napriamy innovatsiinoi diialnosti u vodo-transportnii haluzi" [Areas of innovative activity in the water transport industry]. *Zbirnyk naukovykh prats DETUT. Seriya «Ekonomika i upravlinnia»*, no. 31 (2015): 139-148.

Volosiuk, M. V. "Potentsial morehospodarskoho kompleksu – rezerv ekonomichnoho rozvytku Ukrainy" [The potential of the maritime economic complex is the reserve of economic development of Ukraine]. *Zbirnyk naukovykh prats NUK*, no. 1 (2014): 17-23.

Yefimova, S. A., and Hrynko, T. V. "Metodychni pidkhody do otsinky innovatsiinoho potentsialu pidpriemstva sfery posluh" [Methodical approaches to assessing the innovation potential of the service industry]. *Visnyk Dnipropetrovskoho universytetu*, no. 5 (2015): 30-37.

УДК 366.002.01.008

JEL: P42; O32

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ПРОМИСЛОВИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ: ІННОВАЦІЙНІ НАПРЯМИ ФОРМУВАННЯ

©2019 ПРОХОРОВА В. В.

УДК 366.002.01.008

JEL: P42; O32

Прохорова В. В. Система управління промисловими підприємствами: інноваційні напрями формування

У статті вдосконалено систему управління промисловими підприємствами з точки зору інноваційних напрямів формування. Визначено, що системою інноваційного управління змінами й напрями формування на підприємствах виступають конкурентні регулятори процесів адаптації промислових підприємств до нетривалих змін в умовах мінливості ринкового середовища. Процес формування потенційних можливостей розвитку промислових підприємств є одним із домінуючих напрямків його інноваційної стратегії, що потребує створення та активізації організаційно-економічних можливостей і управлінських компетенцій для досягнення стратегічних, тактичних і оперативних цілей діяльності. Впровадження інновацій у процес виробництва та надання послуг тісно пов'язаний з маркетингово-логістичною діяльністю, що зумовлено адаптацією нововведень для формування ціннісно-орієнтованих напрямів задоволення потреб споживачів. Етап впровадження інновацій характеризується базово-визначальною необхідністю визначення сегмента ринку, на якому концентруються потенційні споживачі. На етапі здійснення маркетингу, як одного з фундаментальних ланок ринкової діяльності підприємства, здійснюється обґрунтування ключових інструментів характеру зміни результативних параметрів. У сьогоденні умовах господарства домінуючі інтереси підприємства – підґрунтя щодо розробки механізму забезпечення інноваційного розвитку. Механізм прийняття рішення відносно інноваційних напрямів формування системи управління промисловими підприємствами розглядається як сукупність управлінсько-фінансових, економічно-правових, організаційно-орієнтованих засобів задоволення цілей підприємства з урахуванням інтересів суб'єктів зовнішнього середовища. За допомогою цього, з урахуванням особливостей інноваційної діяльності підприємства, забезпечується одержання прибутку, величина якого достатня для перебування підприємства в економічно-функціональній безпеці.

Ключові слова: інновації, система, матеріальне стимулювання, інноваційні напрями, розвиток, ефективність, оцінка, формування.

DOI:

Рис.: 3. **Бібл.:** 10.

Прохорова Вікторія Володимирівна – доктор економічних наук, професор, завідувачка кафедри економіки та організації діяльності суб'єктів господарювання, Українська інженерно-педагогічна академія (вул. Університетська, 16, Харків, 61003, Україна)

E-mail: vkprokhorova@gmail.com

ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-2552-2131>

УДК 366.002.01.008

JEL: P42; O32

Прохорова В. В. Система управления промышленными предприятиями: инновационные направления формирования

В статье усовершенствована система управления промышленными предприятиями с точки зрения инновационных направлений формирования. Определено, что системой инновационного управления изменениями и направлениями формирования на предприятиях вы-

UDC 366.002.01.008

JEL: P42; O32

Prokhorova V. V. The System of Management of Industrial Enterprises: the Innovative Directions of Formation

The article improves the system of management of industrial enterprises in terms of innovative directions of formation. It is defined that the system of innovative management of changes and the directions of formation in enterprises is represented by competitive regulators of the processes of ad-